MOERDIJK

Technische vragen

Fractie
Christenunie, Bert Schreuders
VVD, Pitricia Koomans
CDA, Analice Kavelaars,
Onafhankelijk Moerdijk, Jack Lems
Onafhankelijk Moerdijk, Kees Scheenaard,

Kenmerk	---
Vergadering	commissievergadering 30 november 2023
Telefoon	140168
Datum	16 november 2023
Onderwerp	Cultuur- en erfgoednota

Geachte mevrouw Koomans, Kavelaars en heer Schreuders, Lems, Scheenaard,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk biedt u hierbij de beantwoording van de volgende technische vragen aan. Het betreft beantwoording van de vragen die u heeft gesteld na afloop van de informatiebijeenkomst van 13 september 2023 over de cultuur- en erfgoednota Moerdijk.

Bert Schreuders, ChristenUnie
1ste opmerking
Wel wil ik een opmerking maken over wat ik mis. Het is een totaal seculier stuk. Religie komt nergens voor terwijl de cultuur, ook in Noordwest Brabant, gestempeld is door religie. Alleen carnaval wordt nog genoemd.
Er kan misschien door sommige gezegd worden dat kerk en staat gescheiden dienen te zijn, maar dat is natuurlijk kwats, zeker als het over cultuur gaat.
Nu wil het geloof niet onder cultuur brengen, maar religie speelt zeker een rol in de cultuur. Kerken als beeldbepalende gebouwen, uitvoeringen door en in kerken georganiseerd, goede doelen acties etc. etc., zorgen ervoor dat de samenleving er beter van wordt.
Er lijkt overleg geweest te zijn over dit stuk, maar zoals meestal, ik denk geen overleg met de kerken en moskeeën (ook moskeeën zijn nu onderdeel van de samenleving).

Antwoord: in *Hoofdstuk 5.3 Ontwikkelen - hetrbestemming* staan kerkgebouwen expliciet vermeld. Verder gaan de hoofdstukken 4 en zeker 5 voor een groot deel over monumentale gebouwen, waar kerken onder vallen.
De bijeenkomsten over de cultuur- en erfgoednota waren met culturele en erfgoedorganisaties. Eigenaren van monumentale gebouwen (waarvan wij er in onze gemeente bijna 150 hebben waaronder enkele kerkgebouwen) waren daarvoor niet specifiek uitgenodigd. Overigens hebben zich geen kerkbesturen bij ons gemeld naar aanleiding van de vele publiciteit over de cultuur- en erfgoednota.

2e opmerking

Ik heb de cultuur en erfgoednota gelezen.
Op zich een goed stuk van Olav, maar een paar opmerkingen.

1. Het belang van cultuur en erfgoed wordt goed omschreven. De waarde van cultuur en erfgoed voor het leven van vandaag (niet alleen als herinnering aan het verleden) mag sterker naar voren komen: hoe is de plek waar je leeft ontstaan, hoe heeft dat het gebied en haar inwoners gevormd en wat is het belang voor vandaag?

Antwoord: Wij hebben deze formulering deels hebben overgenomen in de inleiding op *Hoofdstuk 3 Verbinden*.

2. Hoe ga je om met veranderende behoeften in de samenleving? En het verschil tussen bevolkingsgroepen? Voor een grote groep is een film en een voetbalwedstrijd het maximaal haalbare. Daarmee is een bepaald (groot?) deel van het culturele aanbod voor volwassenen is voor een beperkte doelgroep. Vraag is daarom of de gemeentelijke bijdrage niet daarop moet worden aangepast. Er wordt bv veel geld in De Schuur gesproken, maar hoe vaak komt de gemiddelde inwoner van Moerdijk daar? Moet er in die zin niet iets meer marktwerking in een deel van de culturele sector?

Antwoord: bij de subsidies wordt rekening gehouden met het inverdienvermogen van de instellingen. Dit geldt ook voor theater De Schuur.

3. Veel cultuur hangt van vrijwilligers en belangstelling af. In hoeverre moet de gemeente haar best doen om iets (bv een sportvereniging) overeind te houden wanneer de belangstelling vanuit de kern er niet (meer) is? Dit plan voelt zo hier en daar wat idealistisch om te behouden wat er is. Ook de belangstelling voor cultuur en erfgoed is (bij de grote groep) aan de tijdgeest onderhevig.

Antwoord: De vrijwilligersorganisaties vormen het cement van de samenleving. Het grootste deel van de cultuur- en erfgoedsector draait op vrijwilligers. De gemeente wil hen met deze nota zoveel mogelijk faciliteren maar zal het werk niet overnemen. Overigens lijkt het probleem om vrijwilligers te vinden in de cultuursector kleiner dan in andere sectoren.

4. De grotere rol voor de cultuurcoach lijkt me een goede zet als dit verenigingen helpt om zichzelf te verduurzamen en in te spelen op de uitdagingen van deze tijd.

Antwoord: Dit zal deel zijn van de taak van de cultuurcoach.

5. Vwb accommodaties voor culturele activiteiten: er wordt meermaals aangegeven dat er geen steun is/komt voor commerciële accommodaties. Maar je hoeft de gebouwen toch niet te sponsoren? Je sponsort toch de activiteit die in het gebouw plaatsvinden?

Antwoord: Uit het onderzoek kan komen dat culturele activiteiten alleen kunnen plaatsvinden als er faciliteiten aanwezig zijn waarin geïnvesteerd moet worden. Wij willen de mogelijkheid open houden dan op deze manier een bijdrage te leveren aan het culturele leven in een kern.

6. Fort Sabina:
a. Buitenpodium Fort Sabina – is er al niet genoeg geld aan SBB gegeven? Bereikbaarheid van die locatie is ruk. Daar investeren i.p.v. in één van de (beter) bereikbare kernen is niet echt duurzaam…

Antwoord: bereikbaarheid is geen onderdeel van deze nota maar we kunnen stellen dat Fort Sabina voldoende parkeergelegenheid heeft die goed bereikbaar is. Ons is niet gebleken dat de wandeling naar het fort een belemmering vormt om voorstellingen bij te wonen. Voor minder mobiele personen is ook parkeerruimte bij het fort.

b. Actie: Het ondersteunen van de cultuurmakers bij het vinden van geschikte makers plaatsen. Dit is nu precies iets wat op Fort Sabina past..

Antwoord: De optie voor cultuurmakers op het fort zullen wij zeker meenemen in het onderzoek.

7. Monumenten
a. Wat wil de gemeente doen voor rijksmonumenten? De beschreven inzet is karig. De ondersteuning vanuit de rijksoverheid is vaak niet meer dan een bescheiden onderhoudssubsidie.

Antwoord: Het Rijk is verantwoordelijk voor bijdragen aan restauratie en onderhoud van Rijksmonumenten. De gemeente kan en wil deze verantwoordelijkheid niet overnemen. Wel willen wij in kaart brengen in hoeverre sommige grote en beeldbepalende rijksmonumenten onvoldoende in staat zijn in het eigen onderhoud te voorzien. Mogelijk kan de gemeente dan behulpzaam zijn bij het verkrijgen van aanvullende middelen.

b. Actie: Eigenaren informeren als hun vastgoed op de lijst staat van mogelijk aan te wijzen monumenten.- is het een vrijwillige of verplichtende lijst? Wat als eigenaren geen monumentenstatus willen? En als het verplichtend is: hoe worden eigenaren dan gecompenseerd voor de hogere onderhoudskosten?

Antwoord: De gemeente heeft de bevoegdheid gebouwen of objecten aan te wijzen als gemeentelijk monument. Zo'n aanwijzing is verplichtend. Eigenaren kunnen daarna in aanmerking komen voor een laagrentende lening bij restauratie en onderhoud. Ook ontvangen zij een gratis abonnement op de Monumentenwacht voor een periodieke inspectie in combinatie met kleine reparaties.

8. Kerken
a. Alhoewel kerken meermaals worden benoemd, wordt de term 'religieus erfgoed' niet gebruikt. Weet niet of dat in Moerdijk een voor- of juist een nadeel is.

Antwoord: De nota spreekt in zijn algemeenheid over monumenten en erfgoed. Alleen het militair erfgoed wordt apart genoemd vanwege de bijzondere en regionale betekenis ervan.

b. Een belangrijke cultuurhistorisch ijkpunt in iedere kern is de kerk. Veel kerken worden bedreigd met sluiting of zijn al dicht en aan de eredienst onttrokken. Voor sommige is een passende bestemming gevonden (zoals De Stad Klundert) maar voor de meeste is dit nog niet het geval. De gemeente heeft een adviserende rol bij herbestemming van kerkgebouwen die behouden moeten worden vanwege hun cultuurhistorische of beeldbepalende waarde. – gemeente mag zich actiever opstellen om sloop/verloedering van beeldbepalende panden te voorkomen!

Antwoord: De adviserende rol betekent zeker ook een actieve rol.

9. Beschreven acties:

a. Actie: De heemkundekringen en musea stimuleren en faciliteren om zich aan de sluiten bij de website ‘Ons dorp – onze stad’ van het West Brabants Archief. – betaalt de gemeente de aansluitkosten bij WBA voor de kringen en musea? Die zijn vaak moeilijk op te brengen voor deze clubs met een klein budget.

Antwoord: In de nota is een budget van €5000 vrijgemaakt voor de aansluitkosten.

b. Actie: De jaarlijkse subsidie van Stichting Stoffer en Blik vast te stellen op €40.000. – dit moet je niet hier bepalen maar in je geactualiseerde subsidie beleid.

Antwoord: Het college wil met deze nota een tijdelijke situatie die al vijf jaar duurt formaliseren, om de organisatie niet nog langer in onzekerheid te laten. Dat sluit niet uit dat hier bij het geactualiseerde subsidiebeleid van kan worden afgeweken.

c. Actie: De jaarlijkse subsidie van Stichting Fort Sabina vast te stellen op €15.000. – idem
Zie antwoord hierboven.

Pitricia Koomans, VVD
Goedenavond,
Met veel belangstelling heb ik de nota doorgenomen. Hij is uitgebreid en m.i. volledig.

Inhoudelijke Suggestie:
Bij de Stelling van Willemstad wordt benoemd de forten te verbinden en daarbij Willemstad en Klundert. Persoonlijk vind ik het een teleurstelling als de Fort-bus in Klundert stopt dat er geen bezoek mogelijk is aan en in ons mooie stadhuis.

Antwoord: Deze nota gaat niet in op de manier waarop onze monumenten bereikt kunnen worden.

Is het mogelijk om het Stadhuis in Klundert toegankelijk te maken voor publiek? Of een gedeelte?

Antwoord: Wij bekijken de mogelijke functies voor ons hele monumentale vastgoed waaronder Stadhuis Klundert. Ongetwijfeld is deze optie deel van het onderzoek.

Daar heb ik dan ook nog het idee bij om de Heemkunde kring onderdak te bieden in dit stadhuis. Dat zou een passende geschikte plaats zijn. (i.p.v. de armtierige situatie waar zij nu gehuisvest zijn. De heemkunde kring kan dan wellicht een rol spelen in het begeleiden van bezoekers tijdens de openingstijden.
Zie antwoord hierboven.

Vragen:
80% van de scholen doet mee aan het Kunstmenu. Wat is de reden dat de anderen hier niet aan deelnemen? Wordt er nog actief ingezet om hen te stimuleren tot deelname?

Antwoord: 80% is al een hoog percentage en onze intermediair cultuureducatie spreekt jaarlijks de scholen aan op hun deelname.

Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid voor een groot buitenpodium op Fort Sabina. Is Fort Sabina de enige mogelijkheid voor een dergelijk podium of wordt er ook gekeken naar alternatieven?

Antwoord: Het college kiest er met deze nota voor om behoud en beleving van erfgoed zoveel mogelijk aan elkaar te verbinden. Om die reden streven wij nadrukkelijk naar een buitenpodium op Fort Sabina. Ook vanuit het cultuur- en erfgoedveld is de mogelijkheid voor een buitenpodium op het fort genoemd. De monumentale en bovenlokale uitstraling van het fort zal ongetwijfeld helpen om het buitenpodium bekend te maken.

Als heemkundekringen gebruik gaan maken van de digitale ontsluiting van West Brabants Archief, op welke wijze worden zij dan gefaciliteerd vanuit de gemeente? Is dat die €5.000 per jaar? Is er ook op andere wijze ondersteuning mogelijk? B.v. scholing.

Antwoord: In de nota is een budget van €5000 vrijgemaakt voor de aansluitkosten. Daaruit kan desgewenst ook scholing gefinancierd worden.

Analice Kavelaars, CDA
1. In de concept nota missen we het onderwerp Fort Hel

Antwoord: *Hoofdstuk 4.2 Stelling van Willemstad* gaat over alle vestingen en forten in Moerdijk, inclusief Fort de Hel. Fort de Hel staat ook genoemd op blz. 14, bij het erfgoed dat de gemeente beter toegankelijk wenst te maken.

2. Graag verheldering bij de evaluatie van muzieksubsidie, streven we ook om de aantallen te verhogen?

Antwoord: De regeling staat open voor alle jongeren in onze gemeente en wordt actief gecommuniceerd via de intermediair cultuureducatie. De behoefte blijkt vrij stabiel te zijn. Uiteraard streven wij ernaar dat zoveel mogelijk jongeren van deze regeling gebruik maken. Daar is deze immers voor bedoeld.

Jack Lems, Onafhankelijk Moerdijk

Ik mis de overige MFC's zoals b.v.de blokhut waar bijvoorbeeld ook regelmatig een voorstelling is.

Antwoord: De overige MFC's zijn toegevoegd aan de nota, zie *Hoofdstuk 3.2 Culturele kernvoorzieningen*, bij Cultuur in de kernen, blz. 12.

Kees Scheenaard, Onafhankelijk Moerdijk

Basissubsidie Bijna alle organisaties ontvangen een basissubsidie die helpt de organisatie in stand te houden. Iedere organisatie heeft immers een aantal vaste kosten die los staan van de eigen activiteiten. Het hoofddoel van de basissubsidie is het stimuleren van sociale cohesie en participatie. De basissubsidie is een vast bedrag dat niet wordt geïndexeerd. Dat maakt dat de subsidie feitelijk ieder jaar minder waard wordt. Plussubsidie Iedere vereniging en stichting organiseert activiteiten voor de eigen leden, achterban en vaak andere inwoners en bezoekers. Bovenop de basissubsidie kan de organisatie plussubsidie aanvragen als de organisatie voldoet aan een aantal voorwaarden. Ook deze subsidie wordt niet geïndexeerd.

In de cultuur en erfgoednota wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende subsidies. Daar over wil ik de volgende vragen stellen.

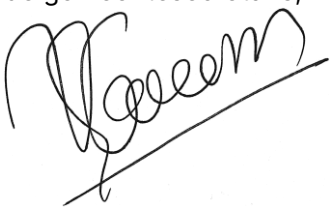
1. Waarom wordt de Basis en de plus subsidies niet geïndexeerd? Blz 27 ?Onder de Kunst, cultuur en erfgoed wordt er wel geïndexeerd.

Antwoord: Het college moet een keuze maken welke subsidies geïndexeerd kunnen worden en ziet de meeste urgentie voor indexering van de subsidies die onder de nieuwe regeling Kunst, cultuur en erfgoed zullen vallen. De verenigingen met een basissubsidie worden op andere manieren ondersteund en gefaciliteerd met deze nota, zie het antwoord hieronder.

2. Hecht de gemeente meer waarde aan de kunst, cultuur en erfgoed dan aan andere organisaties?

Antwoord: De nota start en eindigt met het belang dat het college hecht aan de vrijwilligersorganisaties. In de nota staan verschillende maatregelen om deze organisaties te ondersteunen en te faciliteren zoals een cultuurcoach en goede voorzieningen.

Met vriendelijke groet,
de gemeentesecretaris,

ir. J.C. Slagboom